

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 963/2023
10.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Раданчић, адвокат из ..., против туженог Дома културе "Књажевац", Књажевац, чији је пуномоћник Божидар Вукашиновић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3521/2022 од 30.11.2022. године, у седници одржаној дана 10.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3521/2022 од 30.11.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Књажевцу П1 39/21 од 18.05.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати 18.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Књажевцу П1 39/21 од 18.05.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде за долазак на посао и за одлазак са посла, за период од 01.01.2016. године до 31.12.2018. године, исплати укупно 42.320,00 динара, са законском затезном каматом која тече од доспелости сваког таксативно наведеног новчаног износа до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 125.900,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3521/22 од 30.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, за период од 01.01.2016. године до 31.12.2018. године, исплати укупно 42.320,00 динара, са законском затезном каматом која тече од доспелости сваког таксативно наведеног новчаног износа до исплате, како је детаљно изреком наведено. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је одбијен захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му на име трошкова поступка исплати 125.900,00 динара, са законском

затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка исплати 72.000,00 динара, као и трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара, што укупно износи 90.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), па је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време на основу Уговора о раду од 31.08.2014. године и анекса овог Уговора од 10.11.2017. године, распоређен на пословима ..., а решењем од 06.12.2018. године, тужиоцу је отказан уговор о раду, тако да му је престао радни однос закључно са 06.12.2018. године. Тужени није тужиоцу платио накнаду за долазак на посао и за одлазак са посла за период од 01.01.2016. године до 06.12.2018. године. Дом културе "Књажевац", се налази у Књажевцу у Ул. Бранка Радичевића бр. 1, а место становања тужиоца је у Књажевцу, у Ул. ... бр. ... Тужилац је на посао ишао својим аутомобилом, а бесплатни аутобуски превоз, који је организовала општина Књажевац, тужилац није користио, због неодговарајуће сатнице истог. Из допунског налаза и мишљења вештака од 04.05.2022. године произлази да је према подацима о ценама у јавном превозу, у суседном граду Бору, тужиоцу за спорни период за сличну дестинацију коју користи тужилац, потребно је издвојити 42.320,00 динара.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, наводећи да у Књажевцу од 14.10.2015. године функционише бесплатни градски превоз који тужилац није могао да користи јер се са својим радним временом није уклопио у сатницу бесплатног градског превоза, па је користио сопствени аутомобил. Полазећи од наведеног и прихватањем допунског налаза вештака, првостепени суд је усвојио тужбени захтев с позивом на члан 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, члан 28. тачка 1. Посебног колективног уговора за установе културе, члан 33. Правилника о раду туженог од 27.12.2006. године и члан 9. Уговора о раду парничних странака од 31.08.2014. године.

Код утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је оценио да тужилац нема право на накнаду трошкова превоза. Према датим разлозима, послодавац нема обавезу да запосленима накнади трошкове превоза на територији Општине Књажевац, уколико је запослени користио сопствени превоз, код чињенице да је на територији наведене општине организован бесплатан превоз за све категорије становништва, с позивом на, између осталог, члан 74. Закона о култури, којим је одређен начин финансирања

установе чији су оснивачи Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Према оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је другостепена пресуда заснована на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...13/17) је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Из цитиране законске одредбе произлази да се ближи критеријуми за остваривање права запослених на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада прописују општим актом и уговором о раду. Предмет тужбеног захтева је исплата накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од 01.01.2016. године до 06.12.2018. године. У конкретном случају, право тужиоца који је запослен у установи културе, на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада регулисано је чланом 28. тачка 1. Посебног колективног уговора за установе културе, чланом 33. Правилника о раду туженог од 27.12.2006. године и чланом 9. Уговора о раду парничних странака од 31.08.2014. године, којима се наводи да запослени има право на накнаду трошкова превоза ради доласка и одласка са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају.

Полазећи од напред наведених одредаба, не може се прихватити закључак другостепеног суда да тужилац нема право на накнаду ових трошкова, будући да је Општина Књажевац (у којој тужилац живи и ради) је организовала бесплатан превоз свим категоријама становништва. Наиме, право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, према цитираним прописима, није условљено постојањем организованог јавног превоза, већ једино постојањем стварних трошкова за долазак и одлазак са рада.

Сходно наведеном, другостепена пресуда је преиначена, а тужбени захтев је усвојен.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му припада накнада трошкова ревизијског поступка за парничне радње које је предузео његов пуномоћник, који је адвокат. Одлуку о трошковима ревизијског поступка, садржану у ставу трећем изреке, Врховни суд је донео применом члана 165. став 2, у вези члана 153. став 2. и 154. став 1. ЗПП. Тужиоцу су признати трошкови за састав ревизије од стране пуномоћника а који је адвокат у износу од 18.000,00 динара, сагласно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**